

Ahmet TOLGAY

ahmettolgay@kibrisgazetesi.com
Fax: (0392) 227 38 90

Arif Kufi ve eczacılığın erken dönemleri...

Hafta başında toprağa verdiğimiz Arif Kufi, ülkemizin en kadimli eczacılarından. Lefkoşa beyefendisi Arif Bey'i, kibar, şık ve herkesle nazik üslubuyla diyalog kurabilen, erken dönem eczacılarımızdan biri olarak tanıdım. Yıllar boyunca onun Girne Caddesi'nin kuzey ucundaki, İş Bankası'nın tam karşısındaki küçük eczanesine uğrayıp ilaç almayan Lefkoşalı, hatta yakın köylü yok gibidir. Ben onun eczanesini kimi zaman minik bir kliniğe benzetirdim. Çünkü Arif Bey tansiyon da ölçer, yara da sarar, pansuman ve iğne de yapardı. Dahası piyasada eksikliği olan kimi ilacı durur kendi eliyle hazırlar ve hastasını eli boş göndermezdi. Her haliyle, nesli tükenmiş eczacılardan biri...

Paşa soyundan gelen, naif, bilgili, görgülü ve günceli yakından izleyen bir aydın olduğundan sohbeti dinlenirdi. Sesini hiç yükseltmeden, yumuşak bir tonla konuşurken, karşındakini etkiler, saygın kişiliğini duyumsatırdı.

Arif Kufi, eczacılarımızın ikinci kuşağındandır. Ondan önceki parmakla sayılacak denli az eczacımız ise bu mesleğin bilimsel temelini ülkemizde atıp insanlarımızı kocakarı ilaçlarından ve hurafelerden kurtaran bilim adamlarıydı. Ünlü hukukçu Oktay Feridun, o ilk eczacılardan birinin oğludur. Oktay Bey'in ağabeyi Kemal Feridun da baba mesleğini seçmiş ve babası gibi duayan eczacı sayılan Mustafa Zahit Hüsnü Bey'in damadı olmuştur. Baba mesleği yerine hukuku seçen Oktay Feridun, meslek yaşamına Türk - Rum ortaklık cumhuriyetinde "başsavcı yardımcısı" olarak başladı. Ortaklık cumhuriyetinin yıkılmasına neden olan 1963 olaylarından sonra Kıbrıs Türk Devleti oluşturulunca bu devletin başsavcılığını yaptı...

Bu görevden emekli olunca kendi özel hukuk bürosunu kuran ve ilgilendiği birçok önemli hukuk sorununun yanı sıra bu büroda genç hukukçuların yetişmesine katkı koyan Oktay Feridun'un Nejat Konuk başkanlığındaki ilk Kıbrıs Türk Federe Devleti hükümetinde İçişleri ve Sağlık Bakanlığı da var... Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi yargıçlığına dek yükselen efsane Kıbrıs Türk hukukçusu Mehmet Zeka Bey'in damadıdır.

Kendisi hukukçu olduğu halde eczacı bir aileden gelen Oktay Feridun, geçmişteki bir sohbetimiz sırasında Kıbrıs'ta eczacılığın erken dönemlerine dair bana ilginç bilgiler vermişti. Kıdemli eczacı Arif Kufi'nin aramızdan ayrılması dolayısıyla bana anlattıkları belleğimde güncellendi. Oktay Feridun Bey'in bana söyledikleri, Kıbrıs'ın yaşanmışlıklarına dair bir kitaba not düşülecek denli ilginç. Aktarıyorum:

"Ben eczacı değilim, hukukçuyum... Ancak mesleği ile haşır neşir olmuş bir nekteyim. Çünkü ailemde 1983 yılında gözlerini yuman babam Eczacı Arif Kufi; 1989 yılında hayata veda eden eczacı M. Kemal Feridun ve Kemal Feridun'un kayınpederi 1920'lerde, yani Osmanlı döneminde ilk zamanların eczacısı, 1962 yılında hayata veda eden Mustafa Zahit Hüsnü Bey'dir.

Sayısal Loto çekildi

Milli Piyango İdaresince düzenlenen Sayısal Loto'nun bu haftaki çekilişi yapıldı. 10. haftanın kazanan numaraları 1, 9, 17, 28, 37 olarak belirlendi. Bu haftaki çekilişte en bir kişi, 3 milyon 350 bin 415 lira 60 kuruş ikramiye kazandı. Milli Piyango Genel Müdürlüğünden yapılan açıklamaya göre, 5 337 kişi 2 bin 294 lira 50'er kuruş, 4 17 bin 172 kişi 25 lira 15'er kuruş, 3 bilen

326 bin 611 kişi 4 lira 20'er kuruş ikramiye alacak. Büyük ikramiye kazanan talihlinin kuponunu Manisa'nın Alaşehir ilçesinden yatırdığı bildirildi. Bu haftaki çekilişte, 5 milyon 927 bin 304 lira 10 kuruş ikramiye dağıtıldı. Hasılatın, Türkiye'nin tanıtımı, Çocuk Esirgeme Kurumu, Olimpiyat Oyunları, Savunma Sanayii ile Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumuna 2 milyon 576 bin 894 lira 65 kuruş, KDV olarak 1 milyon 706 bin 513 lira 26 kuruş ve Şans Oyunları Vergisi olarak da 954 bin 405 lira 42 kuruş aktarıldı.

Eczacılıkla ilgili ilk gözlemlerim çocukluk yaşlarımda başladı. 1930'lu yılların başında babamın evde eczacılık sınavlarına hazırlanırken, yüksek sesle tekrarlayarak ezberlemeye çalıştığı kelimelerden şunlar hala hatırlımdır: 'Colourless, Odourless, Christalline, Powder...' O zamanlar Kıbrıs'ta malarya salgını vardı. DDT ve antibiyotik gibi modern ve etkin ilaçlar henüz keşfedilmemişti. Sülfat vardı. Sıvı şeklinde olandan, malarya salgını dolayısıyla, her gün okullarda çocuklara birer kaşık veriliyordu. Bu ilacın öteki şekli 'hap' biçiminde idi. Bu hapları eczacılar kendileri Hükümet eczanelerinde yaparlardı ve sıtma hastalarına ve önleyici olarak da halka verilerdi. Ben hala daha babamın o hapların hamurunu yaparken ve onları, hepsi bir ölçüde, olmak üzere nasıl hap olarak kesip şekillendirdiğini ve paketlediğini gözlerimin önüne getirebiliyorum. Eczanelerde yine çoğu kendi mamulleri olup günlük tüketimi fazla olan diğer sıvı ilaçları da hazırlayarak, büyük şişeler içinde hazır bulundururlardı ve bunları hastalara verirken, karşılığında boş ve temiz şişeler getirmelerini isterlerdi. Çünkü o yoksulluk günlerinde, pek çok şeyin olduğu gibi, şişelerin de darlığı vardı. Doktorlar, merkez görev yerlerine ilaveten o yerin etrafındaki köyleri de eczacı ile ziyaret ederler ve hastalara beraberce bakarlardı. Yani Eczacılar da her yere gider ve doktora yardım ederlerdi.

Öte yandan Eczacılar da diğer memurlar gibi becayiş edilebilirlerdi. Misal olarak benim babam ilk olarak kısa bir süre köyümüz Poli'de görev yapmış, oradan sonra sırası ile Kelokedera köyüne, Baf kasabasına, Vadili'ye tayin olmuştu... Burada Eski Yüksek Mahkeme Başkanı Taner Erginel'in babası Dr. Mehmet Ali Bey'le çalışmış ve ailece ilk defa orada tanışmıştık. Babam buradan da Mağusa'ya, tekrar Poli'ye, sonra Girne'ye, Lefke'ye ve tekrar Poli'ye becayiş edilmişti. Dönem, İngiliz Müstemleke dönemi idi...

O zamanlarda eczacılık mesleği şimdiki gibi sadece hazır ilaç dağıtımından ibaret değildi. Eczacılar, belirttiğim gibi doktorlarla beraber köylere gidiyor, onların hastalara bakmalarına yardımcı oluyorlardı. İcabında gecenin her hangi bir saatinde de hizmete çağırılabilirlerdi. Ağabeyim Kemal Feridun ise Eczacıya Lefke'de başlamış, bir süre sonra terfi ettirilerek Lefkoşa'ya getirilmiş, fakat kendi isteği üzerine tekrar Lefke'ye iade edilmişti. O zamanki hayat şartlarında Lefkoşa'da ev kiralama ya da her gün Lefke'den Lefkoşa'ya gelip dönme, kolay bir iş değildi. Ulaşım araçları çok azdı... İnsanların da özel arabası yoktu...

Dünürümüz Mustafa Zahit Hüsnü Bey de o zamanın ilk ve ender eczacılarından. Eczacılık görevini eşinin yeri olan Lefke'de tamamlamış ve emekli olduktan sonra kendi özel eczanesini de orada açarak uzun yıllar bu eczaneyi damadı ve benim ağabeyim Kemal Feridun'un da yardımıyla devam ettirmişti. Çok zeki bir adamdı ve eczacılığa ilaveten birçok konuda uzman bilgisi vardı.

Bu arada bildiğim ve hatırlayabildiğim kadlarıyla Lefkoşa halkına da uzun yıllar Lefkoşa'da hizmet veren Hasan Hilmi Bey'i, Rauf Denktaş'ın kayın pederi Münir Bey'i ve Timur Azmi Bey'i rahmetle anarım... Hayatta olan ve bu çok önemli görevi yıllar boyunca Lefkoşa'da özveriyle yürüten yakından tanıdığım kıdemli eczacılarımız Kamuran Aziz Hanım'ı ve Arif Kufi Bey'i de saygıyla anarım... Onlar, benim babamdan ve ağabeyimden sonra gelen eczacı kuşağındadırlar"

Tarım Bakanı, et fiyatlarının düştüğünü açıkladı

Güneye gitmeyin

Tarım ve Doğal Kaynaklar Bakanı Zorlu Töre, et fiyatlarındaki düşüşe dikkat çekerek, vatandaşın Güney Kıbrıs'a yönelmemesini istedi ve yerli üretimin önemini vurguladı.

Töre dün Hamitköy ve Haspolat'taki bazı çiftliklerde incelemelerde bulundu.

Zorlu Töre, köy ziyaretleri çerçevesinde önce Hamitköy'de vatandaşlarla bir araya geldi, ardından da tarım alandaki farklı sektör temsilcileri ile üretim tesislerini gezdi.

Ziyaretlerinde üreticilere sübvansiyonlar ve doğrudan gelir desteği hakkında bilgi veren Töre, üreticiye ocak ayı için toplamda 23 milyon Türk Lirası ödeme yapılacağını aktardı.

Hayvan başı kredi primlerinin ise önümüzdeki

hafta verileceğini açıklayan Bakan Töre, hayvancılığa sağlanan destekle fiyat istikrarının oluştuğunu belirtti.

Töre, et fiyatlarındaki düşüşe de değinerek, tüketiciden fiyatları dikkate alması ve Güney Kıbrıs'a yönelmemesini istedi.

Tarım ve Doğal Kaynaklar Bakanı Töre, bazı yayın kuruluşlarında çiftliklerde Brucella hastalığı olduğu yönündeki iddiaları ise yalanladı.

Çiftliklerde başta Brucella olmak üzere herhangi bir hastalığa rastlanmadığını söyleyen Bakan Töre, sektöre zarar veren bu tarz haberler konusunda basını duyarlı olması gerektiğini söyledi.

Zorlu Töre, özellikle gelişmekte olan kırsal kesimlerdeki alt yapı

sorunlarının giderilmesi yönünde çalışmalarını sürdürdüğünü de kaydetti.

Töre, sebze üretim bölgelerindeki gezisi sırasında sebze yaşı sebzeye yetiştiriciliği konusunda atılan adımları da değerlendirdi, seracılık, topraksız tarım ve organik tarımda önemli ilerleme sağlandığını, bu çerçevede yerli üretimi desteklemeye devam edeceklerini kaydetti.

Çiftlik sahipleri ve üreticiler ise, Tarım ve Doğal Kaynaklar Bakanlığı'nın sağladığı sübvansiyon, prim ve destek kredilerinden memnun olduklarını belirttiler.

Üreticiler, mevcut sıkıntılarının ise zaman içerisinde giderileceğine inandıklarını ifade ettiler.

Markulli, Türkiye'nin Rum uçaklarına uyguladığını iddia ettiği ambargonun kaldırılması için çalıştıklarını söyledi

Koordineli faaliyetteyiz

Rum Bayındırlık ve Ulaştırma Bakanı Erato Kozaku Markulli, Türkiye'nin Rum yolcu uçaklarına uyguladığını iddia ettiği sözde "Türk ambargosunun" kaldırılması için, Rum hükümetinin siyasi partiler ve Rum Avrupa Parlamentosu (AP) milletvekilleri ile birlikte koordineli bir biçimde faaliyet göstermekte olduğunu söyledi.

Haravgi gazetesinin yukarıdaki başlık altında aktardığı haberine göre Markulli, önceki gün yapmış olduğu açıklamalarda, bu konuda attıkları adımların hem AB'ye hem de konuyla ilgili bilgilendirmenin de yapıldığı Uluslararası Sivil Havacılık Örgütü'ne yönelik olduğunu kaydetti.

Bu açıklamaları, Rum Çevreciler ve Ekologlar Hareketi Genel Sekreteri Yoanna Panayotu ve Milletvekili Yorgos Perdakis ile gerçekleştirdiği görüşmenin ardından yaptığı belirtilen Markulli'nin, Panayotu ve Perdakis ile yaptığı görüşmede, sözde "Türkiye tarafından Rum uçaklarına uygulanan yasaklar" konusunu tartıştığı ifade edildi.

Habere göre Markulli, bu "kısıtlamaların" kaldırılması için sistemlilik ve zaman gerektiğini kaydederken, bu konuda resmi ve sistematik bir bilgilendirme yapıldığını ve şu an yapılmakta olanın da, hükümet - siyasi partiler - Rum AP milletvekilleri arasındaki işbirliğiyle, hedefe ulaşmak için koordineli faaliyetlerde bulunmak olduğunu söyledi.

Markulli bir soruya cevaben, bu konunun Güney Kıbrıs'ın Avrupalı ortakları tarafından ciddi bir endişe ve büyük bir ilgiyle karşılandığını, ayrıca, Rum hükümeti'nin de bu konuda koordineli bir şekilde çalıştığını söyledi.

Rum basını, Türkiye'nin Kıbrıs'taki Barış Gücü komutanlığına atanacak Slovak generali engellediğini iddia etti

Gerekçe, AB üyesi olması

Rum basını Türkiye'nin Kıbrıs'taki BM Barış Gücü (UNFICYP) Komutanlığı mevkiine bir Slovakyalı generalin atanmasını engellediğini iddia etti.

Türkiye'nin, atanması düşünülen generalin Güney Kıbrıs ve Yunanistan'ın üyesi bulunduğu Avrupa Birliği'ne üye bir ülkeden olduğu argümanı ile müdahale etmesi sonucu atamanın gerçekleşmediği öne sürüldü.

Filheftheros; "BM Kararı Bozuldu... UNFICYP'e AB Ülkesinden Komutan Atanmasına Ankara Vetosu... Müdahale Slovak'ın Atanmasını Engelledi" başlık

ve spotlarıyla manşete çektiği haberinde, edindiği bilgilere dayanarak, Türkiye Dışişleri Bakanlığı'nın BM yetkililerine; bir Avrupalı yetkilisinin BM aracılığıyla Kıbrıs sorununa karışmasını kabul etmeyeceği uyarısında bulunduğunu yazdı.

Gazete, bilgi sahibi kaynaklara dayanarak, Türkiye'nin; BM Genel Sekreteri'nin Kıbrıs'taki Barış Gücü Komutanlığı'na Slovak bir generali atama kararı almasının hemen ardından, ancak bunu ilgili taraflara bildirmesinden önce müdahale ettiğini yazdı, "Kararı Ankara'da...